

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

COMPUTER SKY EDV Uvpxhevvnpra,tu,iבעניין:

תובעת

עו"ד ויור

ע"י ב"כ

נגד

חברת פריס מדיקל בע"מ

נתבעת

עו"ד ספיר/ עו"ד איבצן

ע"י ב"כ

פסק דין

בפני תביעה כספית, אשר סכומה מגיע לכדי 52,830 ₪ נכון למועד הגשתה ביום 23.3.04. הצדדים הגיעו להסכמה דיונית, כי פסק הדין בתיק זה, יוכרע על יסוד הכתב. התשתית המשמשת בסיס לפסק הדין הונחה בכתבי הטענות, בתצהירים ובסיכומים בכתב.

עמדת התביעה:

התובעת הינה חברה גרמנית העוסקת, תמורת עמלה, בתיווך בין יצרנים ללקוחות בתחום האלקטרוניקה.

הנתבעת הינה חברה הרשומה כדין בישראל, העוסקת בתחום האלקטרוניקה והציוד הרפואי, ואשר פיתחה מיכשור שנועד לסייע לחולים הסובלים מתסמונת דום נשימה.

הנתבעת, הזמינה אצל התובעת, בהזמנה שמספרה 3000127, 1,500 יחידות שנאים (ראה סעיף 3 לכתב התביעה וסעיף 6 לכתב ההגנה).

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1 השנאים יוצרו אצל חברת שפנר (להלן: "היצרנית").
2 לשיטתה, של התובעת נכרת בינה ובין הנתבעת חוזה כדין.

3
4 הנתבעת לא הודיעה על ביטולו. סירבה ליטול את הסחורה שיוצרה במיוחד עבורה, ולא
5 שילמה את תמורתה.

6
7 התובעת רואה במעשים אלה, הפרה יסודית של הנתבעת. (ראה סעיף 13 לכתב התביעה
8 וסעיף 11 לסיכומי התובעת).

9
10 לטענת התובעת, תאריך מועד האספקה (18.12.03) נקבע כתאריך משוער בלבד, ולכן אין
11 הוא מהווה תנאי יסוד בהסכם (ראה סעיף 4 לסיכומי התובעת ונספח ו' המצורף לתצהיר
12 מטעם התובעת).

13
14 למרות האמור לעיל, טוענת התובעת, כי נתנה לנתבעת אפשרות לבטל את ההזמנה, לפני
15 שתהפוך ההזמנה לסופית ובלתי חוזרת, אך הנתבעת, מצידה, בחרה שלא לבטל ההסכם
16 במועד שניתן לה, בכך, ראתה עצמה התובעת מחויבת בחוזה מול הנתבעת, ופעלה לספק
17 את ההזמנה בהתאם (ראה סעיף 5-6 ו- 9-10 לסיכומי התובעת וסעיף 22 לתצהיר מטעם
18 התובעת).

19
20 הואיל ולטענתה, שנאים אלו יוצרו בלעדית עבור הנתבעת ובהתאם לדרישות הייחודיות
21 של הנתבעת, אין לתובעת היום שימוש בשנאים אלו, רב הנזק שנגרם לה (ראה סעיף 10
22 לסיכומי התובעת וסעיפים 21, 30 ו- 31 לתצהיר מטעם התובעת).

23
24 מכאן התביעה.

25
26
27 עמדת ההגנה:

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 4/08/2005

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

הנתבעת גורסת כי עובר לכריתת העסקה, פנתה היא אל התובעת, והבהירה לה, כי היא זקוקה למוצר, על מנת לשלבו במכשיר הנמכר לצד ג'.
הנתבעת הודיעה לתובעת, כי תאריך האספקה הרצוי מבחינתה, הינו 30/11/2003.

ההזמנה הפורמאלית יצאה לתובעת, רק לאחר שזו השיבה לנתבעת, והתחייבה לספק את הסחורה לא יאוחר מיום 18.12.2003. (ראה סעיפים 18, 24 ו-25 לסיכומי הנתבעת).

הנתבעת לשיטתה, ביטלה את ההסכם עם התובעת כמוצא אחרון של חוסר ברירה, לאחר שהתובעת לא סיפקה את הסחורה במועד, ובטרם סופקה הסחורה כלל. (ראה סעיף 35 לסיכומי הנתבעת).

הנתבעת שלחה לתובעת, להסר ספק, מכתב ביטול מסודר, ביום 26/01/2004.
המכתב נשלח לאחר שהתובעת הודיעה לנתבעת, כי הסחורה בידה ומוכנה למישגור.

מול טענת התובעת, כי מדובר בשנאים שיוצרו במיוחד עבורה, טוענת הנתבעת להד"ם.
מדובר במוצר מדף ולא במוצר ייחודי שנתפר למידות הנתבעת.
(ראה סעיף 48 ו-52 לסיכומי הנתבעת).

כראיה לדבריה, צרפה הנתבעת עמוד מתוך הקטלוג של חברת "שפנר", שהודפס מתוך אתר החברה באינטרנט, בו מופיע השנאי שהוזמן על ידי הנתבעת (ראה נספח ב' לתצהיר מטעם הנתבעת).

השנאי אף הוצג לעיוני בישיבת קדם המשפט הראשונה, ונוכחתי לראות כי אכן עסקינן במוצר כללי, שאינו ייחודי למכשיר ספציפי. המוצר הינו שנאי רגיל, המצוי בכל חנות למוצרי חשמל זעירים.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

מכאן ההגנה.

המוסכמות:

מוסכמות על הצדדים, העובדות הבאות :
 ההסכם נכרת בין הצדדים, בתשדורת אלקטרונית.
 מועד אספקת הסחורה, כפי שהוסכם בין הצדדים בעת כריתת החוזה, הינו 18.12.2003.
 התובעת לא עמדה במועד זה, לו התחייבה בהזמנה.
 הנתבעת לא שלחה מכתב ביטול מסודר לתובעת, לאחר יום 18.12.2003.
 לאחר חלוף מועד האספקה המקורי, הודיעה התובעת לנתבעת, בתשדורת אלקטרונית, כי
 באפשרותה לספק לה את הסחורה, במועד מאוחר יותר.
 הנתבעת לא הגיבה לתשדורת/הודעה זו. לא בחיוב אך גם לא בשלילה.
 התובעת פעלה לייצור הסחורה עבור הנתבעת.
 לקראת סוף ינואר 2004, הודיעה התובעת, כי הסחורה מוכנה למישגור.
 רק אז שלחה הנתבעת מכתב ביטול העיסקה.
 הנתבעת לא נטלה את הסחורה, ולא שילמה את המורתה.

הפלוגתאות:

- על בסיס המוסכמות לעיל עומדות לבירור הפלוגתאות הבאות :
1. האם תנאי "מועד האספקה" 18.12.2003, בהסכם בין הצדדים, הינו תנאי יסודי?
  2. מהי המשמעות המשפטית של העדר האספקה במועד?
  3. האם מוטלת היתה על התובעת חובת הקטנת הנזק?

אדון בשאלות אלו, לפי סדרן, אגב ניתוח חומר הראיות שנפרש לפני והעולה ממנו :

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

כריתת החוזה המקורי בין הצדדים :

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

יש לבחון את החוזה המקורי אשר נכרת בין הצדדים.
 חשיבות רבה נודעת במקרה דנן, למועד האספקה, 18.12.2003.
 התובעת הרי לא סיפקה את הסחורה במועד זה.
 על כן יש להכריע תחילה בשאלה, האם מועד האספקה, 18.12.2003, כפי שמצוין בהסכם
 ההזמנה, מהווה תנאי יסודי בהתקשרות זו? האם אי עמידה במועד זה, מהווה "הפרה
 יסודית"?

סעיף 6 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970 (להלן: "חוק
 התרופות"), מגדיר מהי "הפרה יסודית", כדלקמן:

"לעניין סימן זה "הפרה יסודית" – הפרה שניתן להניח לגביה שאדם סביר לא
 היה מתקשר באותו חוזה אילו ראה מראש את ההפרה ותוצאותיה, או הפרה
 שהוסכם עליה בחוזה שתיחשב ליסודית; תניה גורפת בחוזה העושה הפרות
 להפרות יסודיות ללא הבחנה ביניהן, אין לה תוקף אלא אם היתה סבירה בעת
 כריתת החוזה."

סעיף 7 לחוק התרופות אומר כדלקמן:

"(א) הנפגע זכאי לבטל את החוזה את הפרת החוזה היתה יסודית.

(ב) היתה הפרת החוזה לא יסודית, זכאי הנפגע לבטל את החוזה לאחר שנתן
 תחילה למפר ארכה לקיומו והחוזה לא קיים תוך זמן סביר לאחר מתן

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

הארכה, זולת אם בנסיבות העניין היה ביטול החוזה בלתי צודק, לא תישמע
טענה שביטול החוזה היה בלתי צודק אלא אם המפר התנגד לביטול תוך זמן
סביר לאחר מתן הודעת הביטול".

ההסכם נכרת באמצעות הדואר האלקטרוני בחודש דצמבר 2003.

ההתקשרות בין התובעת לנתבעת היתה דרך משלוחי דואר אלקטרוני, שאין עליו מחלוקת.
ההתקשרויות מצורפות כנספחים לתצהירה של התובעת ולתצהיר הנתבעת וכציטוטים
בסיכומי הצדדים ואין מחלוקת על משלוחם, מועדיהם ותוכנם.

היות העולם כפר גלובאלי גדול, מאפשר כי הסכמים והתחייבויות יכרתו דרך תשדורת
אלקטרונית, ולא כפי שהורגלנו עד כה, באמצעות הסכם מודפס המאגד את כל הסכמות
הצדדים.

משא ומתן, יכול להתנהל כיום באמצעות תשדורות אלקטרוניות. הצעה להציע, הצעה,
קיבול, הכל יכול שיעשה באמצעות מיילים הנשלחים מגורם אחד אל משנהו וחוזר חלילה.
ריכוז התשדורות האלקטרוניות, הוא אשר יוצר את החוזה המוגמר.

ימי מגילת הקלף, חלפו עברו להם זה מכבר.
אמנם, חוזה הנייר המודפס, עדיין נוהג כאמצעי חוזי ומשפטי. מוקדם מלהביט בו
בנוסטלגיה, ולהשוותו למגילת קלף.

אך, בצד חוזה הנייר המודפס, נכנס לעולמנו אמצעי עיסקי חדש : החוזה המקוון.
חוזה אשר נכרת באינטרנט, בין גופים מסחריים, המחליפים ביניהם תשדורות
אלקטרוניות.

תשדורת של הצעה להעיע.

מולה באה הצעה נגדית.

וכך, חוזר חלילה, עד אשר מושג הקיבול, ומשתכלל החוזה בין הצדדים.

בתי המשפט

בית משפט השלום תל אביב-יפו

א 029488/04

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

תאריך:

4/08/2005

בשונה מן החוזה המודפס, המאגד את רצון הצדדים למסמך שלם אחד, החוזה אשר נכרת בתשדורות האינטרנט ההדדיות, הינו פסיפס של רצף התשדורות האלקטרוניות בין הצדדים.

בספרו של המלומד ד"ר נמרוד קוזלובסקי "המחשב וההליך המשפטי ראיות אלקטרוניות וסדרי דין" ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין, התשס"ה-2000, נבחן השינוי בעולם המשפט בעקבות כניסתו של המחשב לתוך מירקם חיינו.

המלומד ד"ר קוזלובסקי הצביע על ההתפתחויות החברתיות, המסחריות והטכנולוגיות אשר יצרו צורך לעידון של הכללים ככל שהדבר נוגע ברישומים עסקיים אשר מקורם בטכנולוגיה ממוחשבת.

בעמוד 8 לספרו הנ"ל, אומר המלומד ד"ר קוזלובסקי: ... "סבורני כי בתחילת העשור האחרון נזהה נקודת מיפנה. המחשבים האישיים קיבעו את מעמדם ככלי עבודה עיקרי, מערכות מנוהלות מחשב הוטמעו במרבית בתי העסק, ובעיקר - רשת האינטרנט הפכה זמינה לכל. התפתחויות אלה הובילו לריבויים של "התדיינויות אלקטרוניות".

עוד הוא מביא מדברי שר המשפטים, הפרופסור דוד ליבאי, כאשר הציג בפני הכנסת את חוק המחשבים. ראה דברי ימי הכנסת (תשנ"ד) דיון בקריאה ראשונה בהצעת חוק המחשבים תשנ"ד-1994, 26.7.1994, שם בעמודים 9988 - 9990: "אין צורך להרבות במילים כדי לתאר את המקום החשוב שתופס המחשב בחיינו. המחשב הפך בעשור האחרון למרכיב בלתי נפרד ואולי אף למרכיב העיקרי של כל התפתחות מדעית, חברתית, בטחונית וכלכלית.... המחשב הפך לסמל של מהפכה חברתית, תרבותית, שנושאת אותנו בדרך מיוחדת לקראת האתגרים של המאה העשרים או המאה הבאה, המאה העשרים ואחת".

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

שופט בית המשפט העליון ד"ר מישאל חשין אמר בהקדמה לאותו ספר: "הטכנולוגיה
החדישה הפולשת אל עולם האתמול מרעידה ותוסיף להרעיד את עולם המשפט. שיטות
המשפט, בכל העולם - בעולם כולו ובישראל אף היא - תחוייבנה לבחינת עיקרים
ודוקטרינות לעומקם; לבור את הבר מן המוץ ומן התבן, לבער חמץ ולהתאים עצמן
למציאות האלקטרונית החדשה". שם בעמוד ז' למבוא.

התייחסות נוספת ניתן למצוא בספרו של המלומד עורך דין יונתן בר-שדה: "האינטרנט
והמסחר המשפטי המקוון" הוצאת פרלשטיין-גינסור בע"מ, נובמבר 1998.

נאמר שם בעמוד 32: "בהתקיים התנאים הצורניים המחייבים, אין כל סיבה שלא לכלול
גם אמצעים אלקטרוניים מקוונים כאמצעי לביטוי של ההסכם המחייב. הדרישה
הבסיסית היא, שהצעה להתקשרות חוזית (ההצעה) תהיה כוללת דיה כדי להבהיר את
פרטי ההצעה ואת כוונת המציע להתקשר בחוזה. המציע הוא אב ההצעה, וביכולתו לציין
בידי מי הזכות לקבל את ההצעה, עם מי הוא מעוניין להתקשר בחוזה, באילו נסיבות
וכיצד יש לבטא את ההסכמה לקבל את ההצעה - הקיבול. בסביבה האלקטרונית של
האינטרנט והתקשורת המקוונת, מבוסס החוזה האלקטרוני על העברת מסר אלקטרוני
דרך רשת האינטרנט... על המסר האלקטרוני להיות כולל דיו כדי לכלול אותם תנאים או
מועדים הנחשבים כמהותיים להתקשרות החוזית".

ובהמשך, שם בעמוד 36-37: "אין ספק שניתן לנסח חוזים מחייבים בסביבה
האלקטרונית של האינטרנט. המציעים יכולים להעביר באינטרנט הזמנות להצעה
והצעות ממשיכות וכן להגדיר את דרך הקיבול".

אשר על כן אני קובעת, כי התשדורת האלקטרונית בין הצדדים, בחודשי נובמבר-דצמבר
2003 עלתה כדי כריתת הסכם מחייב.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

באותו חוזה מחייב בין הצדדים, הופיע בין יתר התנאים, גם התנאי כי הסחורה תסופק על ידי הנתבעת לתובעת, עד ליום 18.12.2003. תנאי זה הינו תנאי מתנאי ההתקשרות.

אך, האם זהו תנאי יסודי? האם אי התקיימות התנאי, קרי העדר אספקה של הסחורה עד ליום 18.12.2003, מהווה תנאי יסודי?

כב' השופט ברנזון בע"א 71/75 יהודית מרגליות, ו-4 אח' נ' דוד אברבנאל, ו-4 אח' כט(2) 652, עמוד 655-656, התייחס לסוגיית תניות החוזה, כדלקמן:

"החוק נותן לצדדים חופש גמור להסכים ביניהם איזו הפרה תחשב ליסודית, ובלבד שלא תהא גורפת במובן הנ"ל ושתהיה סבירה עת כריתת החוזה...."

לפני התכתובת בין הצדדים, המראה, כי הנתבעת ביקשה כי יסופקו לה הרכיבים המבוקשים עד ליום 30.11.03 (ראה נספח ב' לכתב ההגנה). תשובת התובעת לא איחרה לבוא.

ביום 6.11.03 הודיעה התובעת לנתבעת כי היא מסוגלת לספק הסחורה, אולם, לא כפי שביקשה הנתבעת, אלא, תוך שישה שבועות ממועד מכתבה זה, קרי, התובעת התחייבה לספק לנתבעת את הסחורה עד יום 18.12.03 (ראה נספח ב' לכתב ההגנה).

רק בעקבות מכתב קיבול זה, יצאה ההזמנה לדרך.

ראינו איפוא, כי התנהל מו"מ בין הצדדים לגבי מועד האספקה, דבר המצביע על חשיבותו אצל הנתבעת.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

זאת ועוד, התובעת היתה מודעת לכך כי היא מייצרת רכיב אחד מתוך מערכת כוללת, אותה אמורה הנתבעת לספק לגורם שלישי.

אספקת הרכיב על ידי התובעת, משפיעה איפוא על הרכבת המערכת כולה.

מכאן, כי יש חשיבות למועד האספקה.

חשיבותו מהותית להשלמת המוצר הכולל, ושני הצדדים היו מודעים לכך.

הצדדים ייחדו למועד האספקה חלק בתשדורת האלקטרונית, שקדמה לכריתת החוזה.

אני קובעת איפוא, כי מועד זה, 18.12.03, התאריך המוסכם לאספקה, מהווה תנאי יסודי בחוזה שבין הצדדים.

משמעות אי העמידה במועד האספקה :

מה המשמעות הנודעת לכך, שהתובעת הפרה את אותו תנאי יסודי, ולא סיפקה את הסחורה במועד, 18.12.03?

ברי, כי קיימת חשיבות למועד אספקת הרכיבים מהיצרן לידי הנתבעת. כאמור, זהו תנאי יסודי בין הצדדים.

הפרת תנאי "מועד האספקה", על ידי התובעת, בחוזה שנכרת בין הצדדים, הינה הפרה יסודית.

מהי התוצאה של ההפרה היסודית הזו?

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

סעיף 8 לחוק התרופות קובע כדלקמן:

"ביטול החוזה יהיה בהודעת הנפגע למפר תוך זמן סביר לאחר שנודע לו על ההפרה; אולם במקרה האמור בסעיף 7(ב) ובכל מקרה אחר שהנפגע נתן למפר תחילה ארכה לקיום החוזה - תוך זמן סביר לאחר שחלפה הארכה".

דבריו של כבוד השופט מלץ בע"א 1407/92 י.ח. ייזום והשקעות בע"מ נ' סולל בונה בע"מ, מ"ז (3) 45, עמוד 45, יפים לעניינינו:

"חוזה אינו מתבטל מאליו, מחמת הפרתו. נדרשת פעולת הנפגע לשם ביטול החוזה, וכל עוד אין הנפגע מביע כוונה ורצון לבטלו – החוזה נשאר בתוקפו. הזכות לביטול טומנת בחובה גם את הזכות לקיום. הנפגע אינו חייב לבטל את החוזה בעקבות הפרתו: הוא זכאי לבטלו אך זכאי גם שלא לבטלו... ויתור על זכות הביטול יכולה להתבטא במפורש או מכללא: בהתנהגות שאינה משתמעת לשתי פנים או במחדל".

אשר על כן, גם כאשר עסקינן בהפרה יסודית, מוטלת היתה חובה משפטית על הנתבעת, להודיע לתובעת על ביטול החוזה. הנתבעת דממה, ולא הודיעה דבר. לא לחיוב ולא לשלילה.

גם כאשר התובעת פנתה אליה, בפניות מפורשות וביקשה ממנה להודיע האם היא חפצה בקיומו של החוזה אם לאו, לא הודיעה הנתבעת דבר. כלומר, הנתבעת לא שלחה הודעת ביטול אל התובעת. הנתבעת לא עשתה שימוש בזכותה המשפטית לבטל את החוזה בעקבות ההפרה היסודית. בהתנהגות הנתבעת, ניתן לראות מתן ארכה לתובעת ואפשרות לקיים את החוזה. בהתנהגות הנתבעת ניתן לראות משום ויתור על זכות הביטול.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1 כאמור, ההידברות בין הצדדים באשר לאיחור במועד האספקה החלה ביוזמת התובעת,
2 ביום 23.12.03.

3
4 מחומר הראיות שהוגש לתיק עולה, כי מאז כריתת ההסכם האלקטרוני, יזמה התובעת
5 מספר פניות לנתבעת, הציגה בפניה את העובדה כי חל עיכוב באספקה, ואף נתנה ביום
6 23.12.03, מרווח זמן משוער של כחמישה שבועות, לאספקת ההזמנה (ראה נספח ט' לכתב
7 התביעה).

8
9 בנקודה זו, לאחר שנודע לתובעת על העיכוב בהזמנת הנתבעת, החלו הצדדים בתכתובת
10 דואר אלקטרוני חדשה.

11
12 את פניית התובעת אל הנתבעת, באמצעות דוא"ל מיום 12.1.04, יש לראות כהארכה של
13 החוזה הקודם. מאחר והנתבעת לא מסרה הודעת ביטול כדין, והמשיכה לנהל קשרי דואר
14 אלקטרוני עם התובעת, תוך בירור מועד האספקה האפשרי החדש, יש לראות בכך משום
15 כוונה של שני הצדדים, להמשיך בביצוע העסקה ולקיים את ההזמנה (ראה נספח י' לכתב
16 התביעה).

17
18 הנתבעת, לא חזרה בהודעה מסודרת לתובעת ושמרה על עירפול בכל הנוגע לכוונותיה.
19 מן הסתם ביקשה הנתבעת לשמור את כל הקלפים בידיה.
20 היא לא הודיעה לתובעת כי היא זונחת את המו"מ בין הצדדים ופונה למקורות אחרים.
21 מבלי להתייחס לשאלה האם מדובר ב"חוסר תום לב" כפי שטוענת התובעת, או התנהגות
22 מסחרית רגילה כפי שטוענת הנתבעת, הרי מבחינה חוזית ומשפטית, לא עמדה הנתבעת
23 במוטל עליה.

24
25 ההפרה שהפרה התובעת את החוזה, כלומר אי אספקת הסחורה, ביום 18.12.2003 היתה
26 הפרה יסודית.

27 לנתבעת קמה הזכות לבטל את החוזה בעקבות אותה הפרה יסודית.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1 הנתבעת לא עשתה שימוש בזכותה זו.
 2 **ראה בספרה של הפרופ' גבריאלה שלו "דיני חוזים" מהדורה שניה תשנ"ה-1995, שם**
 3 **בעמודים 545-546.**

4
 5 כן ראה האמור בחיבורו של הפרופ' א. ידין "חוק החוזים" (תרופות בשל הפרת חוזה)
 6 תשל"א-1970, מתוך "פירוש לחוקי החוזים" בעריכת פרופ' ג. טדסקי, מהדורה שנייה
 7 תשל"ט, שם בעמודים 41-42:

8 **"והמפר מצידו, הרשאי הוא לקיים את החוזה שהופר, כל עוד לא הגיעה אליו**
 9 **הודעת הביטול של הנפגע? נדמה שהתשובה חייבת להיות חיובית. החוק שואף**
 10 **בראש וראשונה לקיום החוזה, וכל עוד לא בוטל, הוא קיים ויש לבצעו, על אף**
 11 **קיומה של עילת ביטול. רק עם ביטול החוזה פוקעת החובה לקיימו, ויש להניח**
 12 **שבזה פגה גם זכותו של החייב-המפר לקיים את החוזה, ומאותו רגע רשאי**
 13 **הנושה-הנפגע לסרב לקבלת הקיום."**

14
 15 מאחר והנתבעת לא עשתה שימוש בזכות הביטול שלה, ותשובותיה לתובעת בדוא"ל, היו
 16 מעורפלות באופן שהניח לה התובעת האפשרות להאמין כי החוזה שריר וקיים, יש לקבוע
 17 כי התקיימה החלופה בהוראות סעיף 8 לחוק התרופות.
 18 כלומר, הנתבעת בהתנהגותה, איפשרה לתובעת לתקן את הפרתה ולספק את הסחורה
 19 במועד מאוחר יותר.

20
 21 בכך שהנתבעת לא שלחה הודעת ביטול, והמשיכה לנהל עם התובעת התכתבויות בדוא"ל
 22 בהם לא שללה את המשך קיום החוזה באופן מפורש, היא למעשה נתנה לתובעת אפשרות
 23 לתקן את הפרתה ולספק את הסחורה במועד.

24
 25 **בע.א. 1368/02 צמנטכל ב. קוטיק בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד הבינוי והשיכון, פד"י**
 26 **נ"ז (1) עמוד 516, נמצא כי במסגרת השיקולים הנבחנים בביטול חוזה יש לבחון האם**
 27 **תוקנה ההפרה על ידי המפר טרם הפעלת זכות הביטול (שם בעמוד 525).**

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1

2 בע.א. 8741/01 Micro Balanced Products נ' תעשיות חלאבין בע"מ, פד"י נ"ז (2)
 3 עמוד 171, נאמר שם בעמודים 176-177 מפי כבוד השופט ריבלין:

4

5 "זכות הביטול היא זכות אוטונומית הנתונה לנפגע ומופעלת על ידיו באמצעות
 6 שיגור הודעת ביטול. נפגע ההפרה יכול להפעיל א תהזכות הנתונה לו ויכול שלא
 7 לעשות כן, וכ וד בוחר הואבהמשך קיום החוזה רשאים הצדדים, ואף חייבים הם,
 8 לפעול לקיום התחייבויותיהם החוזיות. חלוף הזמן, כשלעצמו, אינו מצביע
 9 בהכרח על כך שנפגע ההפרה ויתר על זכותו לבטל את החוזה. כך הוא אם הנפגע
 10 "תיקן" את ההפרה טרם השתכלל הביטול. בוודאי כך הוא מקום שההפרה
 11 בעינה עומדת בזמן שהנפגע מבקש לבטל את החוזה".

12

13 הווה אומר: ההפרה היסודית של התובעת לא נוצלה על ידי הנתבעת. היא לא מסרה
 14 הודעת ביטול מסודרת מבעוד מועד ובהתנהגותה הסכימה להארכת החוזה ולמתן אפשרות
 15 לתובעת/המפרה לתקן את הפרתה ולספק את הסחורה במועד מאוחר יותר.

16

17 הנתבעת מסרה הודעת ביטול רק ביום 26.1.2004. הודעת הביטול הזו נמסרה, יומיים
 18 לאחר שהתובעת שיגרה לנתבעת הודעה כי הסחורה מוכנה למישגור.
 19 עיתוי הודעת הביטול, החמיץ את המועד. אילו הודעת הביטול הזו היתה נמסרת חודש
 20 קודם לכן, ביום 26.12.2003, היה מקום ליתן לה נפקות.
 21 מאחר והודעת הביטול נמסרה באיחור של חודש ולאחר שהנתבעת נתנה לתובעת להבין כי
 22 היא מוכנה לקיום החוזה, ואיפשרה לתובעת להוציא הוצאות ולפעול למען השגת הסחורה
 23 עבורה, אין מקום לשעות להודעת הביטול.

24

25 כפי שאמר כבוד השופט אנגלרד, בע"א 2825/97 אבו זייד נ' מקל, פד"י נ"ג 1 עמוד 402,
 26 שם בעמודים 412-413:

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1 "ההשהיה הממושכת בנקיטת אמצעים כלשהם בעקבות האיחור בתשלום יתרת
2 המחיר מעידה על כך כי המשיב פסק מלראות באיחור זה משום הפרה יסודית...
3 מבחינה עקרונית, התנהגותו של הצד התמים במהלך ביצוע החוזה עשויה להפוך
4 תניה יסודית מוסכמת לתניה לא יסודית. כך, אי-עמידה ממושכת על ביצוע זכות
5 חוזית במועדה הנקוב עשויה ליצור את הרושם, בעיני כל משקיף, כי האיחור אינו
6 עוד בבחינת הפרה היורדת לשורש העיסקה. כפי שהעברת זמן בלתי סביר לאחר
7 מתן ארכה מבטלת את זכות הביטול על-פי ארכה זו, כך יש בכוחו של חלוף הזמן
8 להפוך את מהותה של ההפרה עצמה מיסודית ללא יסודית".

9 כך גם בענייננו.
10 התוצאה היא, כי אני קובעת, כי התנהגות הנתבעת, קרי אי משלוח הודעת ביטול במועד,
11 אלא בחלוף חודש ולאחר שהתובעת הודיעה לה כי הסחורה מוכנה למישגור, אינה ראויה.
12 אני קובעת, כי הנתבעת נתנה לתובעת שהות לתקן את ההפרה היסודית ולספק את
13 הסחורה.
14 התובעת עמדה בכך, והכינה את הסחורה והודיעה כי היא מוכנה למישגור.
15 הנתבעת היתה חייבת לקבל את הסחורה, ומיאונה לקבל את הסחורה, מהווה הפרה
16 ומחייב את הנתבעת.

הקטנת הנזק :

17
18
19
20 לאחר שפסקתי, כי החוזה בין הצדדים שריר וקיים, וכי הנתבעת היתה חייבת לקבל את
21 הסחורה שהכינה עבורה התובעת, יש לדון בגובה הפיצוי.

22
23 סכום התביעה הינו 52,830 ₪ נכון למועד הגשתה.
24 סכום זה מורכב מערכם של השנאים, כפי שהוסכם בין הצדדים.

25
26 התובעת טוענת, כי היא זכאית למלוא הסכום, הואיל ומדובר במוצר ייחודי שיוצר עבור
27 הנתבעת לבדה.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1 הנתבעת מצידה גרסה, גרסה כי מדובר במוצר מדף סטנדרטי, והתובעת יכולה היתה
2 להקטין את נזקה ולמכור אותו לכל גורם אחר.

3
4 סעיף 14(א) לחוק התרופות שכותרתו "הקטנת נזק" קובע כדלקמן:

5
6 **"(א) אין המפר חייב בפיצויים לפי סעיפים 10, 12 ו- 13 בעד נזק שהנפגע יכול**
7 **היה, באמצעים סבירים, למנוע או להקטין".**

8
9 בתביעת פיצויים, לפי סעיף 10 לחוק התרופות, חייב התובע להוכיח, במידת ודאות סבירה,
10 הן את נזקו והן את שיעור הפיצויים שיהיה בו כדי לפצותו (ראה י. קדמי, "על הראיות",
11 הוצאת דיונון, חלק שלישי, עמ' 1525).

12
13 לא נסתרה מעיניי הראייה, שהציגה בפני הנתבעת בישיבת יום 6.12.04, כי, על פי חזותו של
14 המוצר המוזמן, מדובר במוצר מדף סטנדרטי, פריט שהוזמן מקטלוג, אשר משמש
15 מכשירים חשמליים רבים בכל העולם, ואיננו מוצר שתוכנן במיוחד עבור הנתבעת, כפי
16 שביקשה התובעת להציג.

17
18 אני קובעת, כי במישור זה יש לקבל את גירסת הנתבעת. לפנינו מוצר סטנדרטי, שלא יוצר
19 דווקא עבור הנתבעת.
20 הראייה, שטרם הזמנת המוצר, על ידי הנתבעת, היו לתובעת במחסנה 18 יחידות קיימות
21 כאלה.

22 אין כל מניעה, שהתובעת תפעל להקטנת הנזק ומכירת המוצר ללקוחות אחרים.
23 באפשרותה לעשות כן, הואיל והמוצר הינו מוצר מדף, אשר אינו ספציפי לנתבעת, אלא
24 יכול לשמש כל צרכן שהוא.

25
26 עם זאת, יש לקחת בחשבון, כי כאשר לקוחות המבקשים לרכוש 1,500 שנאים אינם כה
27 נפוצים. התובעת נותרה עם מלאי של 1,500 שנאים במחסניה.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1 כדי להיפטר מהמלאי הזה, מן הסתם תאלץ התובעת להוריד את מחיר השנאי בצורה
2 משמעותית, עד כדי מחיר הפסד.

3
4 כדי לאזן בין האינטרסים, על דרך של אומדנה, אני קובעת כי יש להפחית מסכום התביעה
5 50%.

6 השנאים יוצרו עבור הנתבעת אך בסופו של דבר לא נמכרו לה, והם נותרו במחסני התובעת
7 כאשר התובעת רשאית למוכרם לכל צד ג' המרבה במחיר.

8 גם אם נצא מנקודת הנחה כי השנאים לא ימכרו במחיר אופטימלי, עדיין באפשרות
9 התובעת להקטין את נזקיה ולפיכך, אין לחייב את הנתבעת לשלם יותר ממחצית ערכם
10 המוסכם בין הצדדים.

11
12 לסיכום פרק זה, אני קובעת כי על התובעת מוטלת החובה להקטין את נזקיה.

13 המוצר המדובר הינו מוצר מדף סטנדרטי, אותו ניתן למכור לצדדי ג'.

14 משכך, אומדת את נזקי התובעת במחצית סכום התביעה בלבד.

סיכום:

15
16
17
18 מן המקובץ לעיל אני קובעת כדלקמן:

19 מועד האספקה 18.12.2003 היה תנאי יסודי בהסכם בין הצדדים.

20 ההפרה היתה יסודית.

21
22 ברם, הנתבעת לא שלחה הודעת ביטול במועד.

23 התנהגות הנתבעת ריפאה את ההפרה היסודית. הנתבעת נתנה לתובעת שהות לתקן את
24 הפרתה.

25 התובעת עשתה שימוש בשהות זו, תיקנה את הפרתה והכינה את הסחורה למישגור במועד.

26 מבחינה חוזית, חייבת היתה הנתבעת ליטול את הסחורה ולשלם את תמורתה.

27 הסחורה לא נלקחה על ידי הנתבעת, ונותרה במלואה במחסני התובעת.

בתי המשפט

א 029488/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

4/08/2005

תאריך:

בפני כב' השופטת נועה גרוסמן

1

2 בהתחשב בחובת הקטנת הנזק המוטלת על התובעת, אין לחייב את התובעת בתשלום
3 מלוא סכום הסחורה.

4 בנסיבות העניין די בחיוב התובעת לשלם לתובעת מחצית סכום התביעה בלבד.

5

6

7 אני מחייבת את התובעת לשלם לתובעת סך של 26,415 ₪ כאשר סכום זה צמוד למדד
8 ונושא ריבית כחוק מיום הגשת התביעה 23.3.04 ועד לתשלום המלא בפועל.

9

10 כן אני מחייבת את התובעת לשלם לתובעת את אגרת המשפט בסך של 836 ₪ צמוד למדד
11 ונושא ריבית מיום 23.3.04 ועד לתשלום המלא בפועל. וכן שכר טרחת עורך דין בסך של
12 10,000 ₪ בתוספת מע"מ, ריבית והפרשי הצמדה כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

13

14 ניתן היום כ"ח בתמוז, תשס"ה (4 באוגוסט 2005) בהעדר הצדדים

15 המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים

16 ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי

17

18 נועה גרוסמן, שופטת

19

20

21

22

23

24

אביגיל שיינין

25

26

27

28